

Andlig och intellektuell utmaning

KATEDRALAKADEMIN

HÖSTEN 2021

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS
DOMKYRKOFÖRSAMLING

KATEDRALAKADEMIN HÖSTEN 2021

REDAKTÖR: Normunds Kamergrauzis FOTO: Jenny Salaj, Arne Hyckenberg (sid 1)

FORM: september TRYCK: Typografiska ateljén 2021

WEBB: stockholmsdomkyrkoforsamling.se FACEBOOK: facebook.com/stockholmsdomkyrkoforsamling

Välkommen till en ny termin i Katedralakademien!

Under ett och ett halvt år har Katedralakademins arbete präglats av pandemin. Nu är vi otåliga att få nystarta det fördjupande, utforskande och utmanande samtal som präglar akademien. Höstens tema är därför *Otåligheter*.

Andlighet förknippas ofta med stillhet och eftertanke. Och intellekt förknippas med kvickhet och nyfiket driv. Den typen av stereotypa föreställningar utmanas i höstens samtal. Det mångbottnade, komplexa synliggörs. Den otåliga livshållningen finns rikt representerad bland bibelns hjältar och hjältinnor, liksom i vår egen moderna historia. I år firar Sverige 100 år av demokrati, då kvinnor fick rösträtt 1921. Detta uppmärksammas i höstens program. Har kristen tro något med demokratins utveckling att göra? Andlighet och politik är det en farlig eller konstruktiv kombination? Kampen för allas rösträtt och delaktighet i demokratin föregicks av en otålig, men uthållig kamp. Just kombinationen av otålighet och uthållighet tror jag är en förutsättning för att åstadkomma förändring både i det personliga livet, i kyrka och samhälle.

Hur kan våra kyrkliga miljöer vara meningssökande och meningsskapande arenor, som underlättar för oss att härbärgera livets komplexitet? I romanen *Gör mig levande igen* skriver författaren Kerstin Ekman om det nödvändiga samtalet i tider av oro, när rädsla och egenintressen hotar att ta över. "Att resonera och samtala är djupt nödvändigt", skriver hon. "Om du inte samtalar kan du hamna i din övertygelses våld"

Det mellanmännsliga samtalet är en grundläggande uppgift för en kyrka som har ambitioner att betyda något i sin samtid. Katedralakademien vill vara en arena för sådana samtal baserat på kvalificerad näring för tanken. Här kan vi vidga våra vyer och bli både tåliga och otåliga i anden, så att vi förmår driva förändring och motstå frestelsen i enkla sanningsanspråk som vår tid är så full utav.

Välkommen till en ny termin i Katedralakademien!

Marika Markovits, domprost

Otålighet – av godo och ondo

Som barn roterade jag i min säng kvällen före julafton och min födelsedag. Min kropp vibrerade av otålighet och iver vid tanken på de skatter som paketet kunde innehålla. Som vuxen har jag upptäckt ett annat slags otålighet som mer har med oro, rädsla och smärta att göra. I denna otålighet döljer sig snarare en befrielse från något, hoppet om att nuets mardröm ska ta slut. Oavsett vilket handlar otålighet om att inte stå ut med att vara kvar i nuet utan att längta till det som komma skall.

Bibeln är en bok om människor fulla av känslor, som styrs ömsom av impulser och ömsom av klokskap. Otålighetens rop ljuder från boksidorna, längtan från eller till något. Detta är extra tydligt i Psaltaren i den hebreiska Bibeln. Här möter vi människor som lider och som ropar på Gud. Deras otålighet glöder mellan raderna: *Gud, var är du, varför dröjer du, jag behöver dig nu, vänta inte längre Gud, bistå mig nu, lyft mig upp nu Gud. Andra psalmer andas en längtan: Som hjorten trängtar till bäckens vatten längtar jag till dig, o Gud.*

Det är naturligt att vår otålighet rycker och sliter i oss. Så är det att vara människa. Nackdelen med otålighet är den drar oss ifrån nuet, och det är endast i nuet vi kan möta oss själva och det outsägliga. Är manne otålighet något vi borde lära oss att bemästra eller ett tecken på att livet berör oss?

Ulf Lindgren, domkyrkokaplan

Otålighet förknippas alltför ofta med något som är sämre än dess motsats, tålighet. Vi premierar gärna tålmodigheten, talar uppskattande om den som orkar stå ut, invänta svar och klarar av påfrestningar av olika svar. De flesta av oss önskar nog att vi hade mer tålmod – mod att tåla att inte ha kontroll över allt som faktiskt inte går att kontrollera. Vi är nog många som hör till de otåligas skara – och känt att det är något som borde hanteras bättre. Känt skam och skuld över att vara så *otåliga*.

Men otålighet är inte bara något som borde tränas och övas bort. Visst kan otåligheten ställa till det för oss, men den kan också vara ett uttryck för livsglädje, längtan, passion, tillförsikt och förhoppning. Och det ska vi verkligen inte känna skam och skuld över. Det är något fint som världen behöver mer av.

Lärjungarna runt Jesus är ofta otåliga och ställer många av otålighetens frågor: *Hur länge dröjer det? Vi förstår inte, vad menar du? Vad händer nu?* Frågor vi kan känna igen oss i. Frågor av förvirring, oro och osäkerhet, men också av vilja, liv och hopp. Så vi ska vara rädda om vår otålighet – för den kan lära oss att ta livet och vår längtan på allvar.

Sabina Kojj, domkyrkokolektor

FILOSOFISK OCH TEOLOGISK ANALYS OCH RESONANS

**Att samtal inför kyrkovalet 2021:
Vem bestämmer i kyrkan?**

**Från stor stad till storstad:
Stockholms stift igår och idag.**

**Gud, ondskan och hoppet – om tron och viljans frihet!
Franciskus för vår tid. Ett kontemplativt liv.**

**Den mänskliga naturen I:
två kön – eller fler? uppfattningar om kön
och könsidentitet.**

**Den mänskliga naturen II:
medvetande, AI och transhumanism.**

**Om att vara verkligt närvarande.
Demokratin 100 år.**

NYHET!

Tradition, rättvisa och döden

Ett syfte med Katedralakademien är att på ett vederhäftigt och systematiskt sätt bearbeta centrala filosofiska, teologiska och etiska problem. Men innan vi försöker besvara våra existentiella frågor låt oss reflektera över hur de kan förstås. I denna bok behandlas fundamentala problemställningar om tradition, rättvisa och döden.

MEDVERKANDE SKRIBENTER: Bengt Brülde, Carl Reinhold Bråkenhielm, Teresa Callewaert, Göran Collste, Anna Davidsson Bremborg, Thomas Ekstrand, Eskil Franck, Carl-Henric Grenholm, Ann Heberlein, Werner G. Jeanrond, Karin Johannesson, Normunds Kamergrauzis, Mattias Martinson, Ola Sigurdson, Peter Strang, Torbjörn Tännsjö, Niklas Ulfvebrand

**BOKEN FINNS TILL FÖRSÄLJNING I STORKYRKAN, KATOLSK BOKHANDEL
OCH VIA WWW.RYO.SE**

ETT SAMTAL INFÖR KYRKOVALET 2021: VEM BESTÄMMER I KYRKAN?

VÄRD: NORMUNDS KAMERGRAUZIS, TD, DOMKYRKOTEOLOG

Det gör väl Gud?! Gud är såklart överordnad allt annat i kyrkan. Men när det gäller tillämpningen i vardagen och kyrkans konkreta verksamhet? Biskopar och präster? Så var det förr och fortfarande har de stort inflytande när det handlar om den teologiska professionaliteten. Men i allt övrigt?

Vad en politiker är för något har vi en ganska bra bild av genom medias debatter, intervjuer och reportage. Men en kyrkopolitiker? Kan man bedriva politik i kyrkan? Är inte kyrkan redan alltför politiserad? Egentligen står begreppet politik för medborgerligt ansvarstagande. Kyrkopolitik betyder då att ta aktivt ansvar för kyrkans tro och liv. Och en kyrkopolitiker är en som gör just det, inröstad i något av kyrkans beslutsorgan. Hen tillhör då oftast en kyrklig gruppering som drivs av vissa ideal med tydliga målsättningar.

Den fråga vi ska samtala om denna gång är hur tre kyrkopolitiker ser på sin roll, vad som driver dem i deras engagemang och vad de vill åstadkomma. Samtalet är ett försök att komma lite under den agitatoriska ytan och se deras personliga koppling till det kyrkopolitiska åtagandet.

Docent Eskil Franck i samtal med Amanda Carlshamre (POSK), Hans Ulfvebrand (Borgerligt alternativ) och Wanja Lundby-Wedin (S).

.....
● **DATUM:** Söndag 12 september ● **TID:** 13.00–14.30

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
.....

HEARING INFÖR KYRKOVALET 12 SEPTEMBER

Kom och ta del av vilka frågor församlingens nomineringsgrupper vill verka för under de närmaste fyra åren. Träffa företrädare för:

- Arbetarepartiet - Socialdemokraterna
- Borgerligt alternativ
- Stockholms domkyrkoförsamlings väl
- Sverigedemokraterna

Välkommen till Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan söndag 12 september kl. 15.00!
Du kan också ta del av hearingen via stockholmsdomkyrkoforsamling.se

STORKYRKANS VÄNFÖRENINGSDAG

En förening för vänner. I just detta fall är vännen Stockholms domkyrka, Storkyrkan. Det finns inga krav förknippade med att vara med i vänföreningen. En del engagerar sig mer frekvent i föreningens arbete. Andra följer det på håll. Du bestämmer själv. Men bara genom att du är medlem i vänföreningen bidrar du till kyrkans program, musikliv, inventarier och underhåll.

Storkyrkans vänförening är en ideell förening med ändamål:

- att i samverkan med stift och församling utveckla Storkyrkans funktion som domkyrka och ett andligt-kulturellt centrum i Stockholm,
- att vårda, förnya och för allmänheten levandegöra Storkyrkans kulturarv och dess reformatoriska och ekumeniska arv,
- att med Storkyrkan som instrument medverka till kommunikation mellan kyrka, kulturliv och samhälle,
- att ekonomiskt stödja verksamhet vid Storkyrkan, som inte i önskad omfattning kan tillgodose med allmänna medel.

Som medlem får du inbjudningar till vänföreningens speciella evenemang såsom besök i historiskt unika miljöer, föredrag och subventionerade sammankomster. Du får också rabatter på konserter i Storkyrkan och på viss litteratur.

Medlemsavgift: Enskild medlem 200 kr/år. Ytterligare familjemedlem 100 kr/år. Pensionär/student 100 kr/år. Ständigt medlemskap 2000 kr. Betala medlemsavgiften via bankgiro 487-5779 eller swish 123 259 4802. Ange namn, adress och gärna e-post.

Välkommen som Storkyrkans vän!

Hans Ulfvebrand,
ordförande i Storkyrkans vänförening

FRÅN STOR STAD TILL STORSTAD: STOCKHOLMS STIFT IGÅR OCH IDAG

Caroline Krook och Stockholms stift är ungefär jämgamla. Hon har träffat samtliga biskopar i stiftet och själv varit tjänstgörande biskop i 11 år. Vi får genom de olika biskoparna se hur både kyrkan och samhället har utvecklats i ett Stockholm som gått från stor stad till storstad. Boken *Stockholms stift igår och idag* är tryckt med bland annat bidrag från Storkyrkans vänförening.

Caroline Krook, biskop emerita, Stockholms stift.

-
- **DATUM:** Söndag 10 oktober ● **TID:** 13.00–14.30
● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
-

FILOSOFISK OCH TEOLOGISK ANALYS: DEN FRIA VILJAN OCH EFTERFÖLJELSE

Föreläsningarnas inriktning är att utforska tänkandet om viljans frihet och efterföljelse. Hur ska vi se på den fria viljan och efterföljelse i Franciskus av Assisi fotspår?

VÄRD: NORMUNDS KAMERGRAUZIS, TD, DOMKYRKOTEOLOG

GUD, ONDSKAN OCH HOPPET – OM TRON OCH VILJANS FRIHET!

”Och hans mål är blott det ena, barnets sanna väl allena”. Så diktar Lina Sandell i den älskade psalmen *Tryggare kan ingen vara*. Men om Guds mål bara är barnets sanna väl, kan vi då ha en fri vilja och samtidigt vara trygga i att Gud övervinner allt ont? Går hoppet och den fria viljan att förena? Med utblickar mot teologihistorien resonerar docent Thomas Ekstrand kring förhållandet mellan hopp och vilja.

Thomas Ekstrand, docent i tros – och livsåskådningsvetenskap vid Uppsala universitet.

.....
● **DATUM:** Söndag 24 oktober ● **TID:** 13.00–14.00

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
.....

FRANCISKUS FÖR VÅR TID. ETT KONTEMPLATIVT LIV

Människans existens är ett mysterium som vi kan utforska. När vi tar oss an denna uppgift kan vi uppleva att det kontemplativa livet är den högsta formen av mänsklig existens. Det gjorde Franciskus av Assisi.

Ted Harris, TD, FTO.

.....
● **DATUM:** Söndag 21 november ● **TID:** 13.00–14.00

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
.....

MED OMSORG OM VARANDRA

Stanna hemma om du har symtom, även om symtomen är lindriga.
Tvätta händerna med tvål ofta och använd handsprit.
Sprid ut er och håll varsamt avstånd till varandra.

Vi följer händelseutvecklingen kring coronaviruset och de direktiv som svenska myndigheter rekommenderar. Det kan innebära att förändringar kan ske med kort varsel.

FILOSOFISK RESONANS: OM DEN MÄNSKLIGA NATUREN

DEN MÄNSKLIGA NATUREN I:

TVÅ KÖN – ELLER FLER? UPPFATTNINGAR OM KÖN OCH KÖNSIDENTITET

De flesta av oss identifierar oss som kvinnor eller män. När det gäller normer för hur man bör vara och hur man bör bete sig som kvinna respektive man finns det dock olika uppfattningar. Det finns också människor som brukar benämnas transpersoner. Det kan handla om att ens könsidentitet inte stämmer med ens biologiska kön. Eller att hen varken identifierar sig som kvinna eller man. Om kön och könsidentitet finns det olika uppfattningar inom religionerna och de kyrkliga samfundet. Många kristna hänvisar till en av Gud given skapelseordning där kvinnor och män är väsensskilda och förväntas fullgöra olika uppgifter. Men det finns också normbrytande rörelser som den queera teologin som ifrågasätter teologins konstruktion av sexualitet.

Jessica Abbott, universitetslektor vid Biologiska institutionen vid Lunds universitet, Ann-Christine Ruuth, präst och ordförande i Förbundet Transammans, Pontus Nilsen, präst. Samtalsledare: Lotta Knutsson Bråkenhielm, TD.

● **DATUM:** Söndag 5 september ● **TID:** 13.00–14.30

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

DEN MÄNSKLIGA NATUREN II:

MEDVETANDE, AI OCH TRANSHUMANISM

Fantasier om att på olika sätt skapa mänskligt liv och att förbättra den mänskliga naturen har alltid funnits och dessutom varit ett populärt motiv inom film och litteratur. Men var går gränserna för vad som är möjligt? Går det att förlänga livet med hundratals år, och kan man skapa ett mänskligt medvetande? Är det ändå inte så att människans medvetande skiljer sig från exempelvis artificiell intelligens? Dessa frågor engagerar man sig för inom transhumanismen, en intellektuell och kulturell rörelse som förespråkar användandet av teknik för att förbättra och utöka människans mentala och fysiska egenskaper. Redan idag finns människokroppar och hjärnor som ligger nedfrusna i flytande kväve i väntan på att ett forskningsgenombrott ska möjliggöra ett återupplivande, men inte som mänskliga kroppar utan som något bortom det mänskliga, snarast att likna vid ett datorprogram helt frigjort från organiska celler.

Waldemar Ingdahl, journalist och kommunikatör, Oliver Li, TD, Maria Lindskog, universitetslektor vid Uppsala Universitet, Fredrik Svenaeus, professor i filosofi vid Södertörns högskola. Samtalsledare: Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus vid Uppsala universitet.

● **DATUM:** Söndag 3 oktober ● **TID:** 13.00–14.30

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

OM ATT VARA VERKLIGT NÄRVARANDE

En söndag riktar vi in oss på att utforska tänkandet om sökande efter verklig närvaro.

VÄRD: SABINA KOIJ, DOMKYRKOLEKTOR

Det talas mycket om att människan idag lever i en tid splittring, distraktion och ett överskott av information. Att vi inte ger oss själva och varandra tid att vara verkligt närvarande. Men vart tar människans själ vägen när tempot hela tiden skruvas upp? Vilka existentiella resurser står till buds när själen går i exil? Hur ska vi hitta hem till oss själva i otåligheterens tid?

Mikael Kurkiala, docent i kulturanthropologi och omvärldsbevakare vid Svenska kyrkans enhet för forskning och analys.

● **DATUM:** Söndag 14 november ● **TID:** 13.00–14.30

● **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

TACK, SVEN KROKSTRÖM!

Under sin livslånga tjänstgöring i Svenska kyrkan, har Sven Krokström arbetat nästan fyra år efter sin pensionering i Stockholms domkyrkoförsamling. Han har administrativt stöttat domprosten, ansvarat för kyrkobokföringen och tagit emot besökare och telefonsamtal i lust och nöd. Svens rika erfarenhet av tjänstgöring i kyrkan, situationsanpassade sätt och mänskliga varme har bidragit till en öppen och hjälpsam stämning på församlingens kansli på Stortorget. Bland många andra arbetsuppgifter i sin tjänst, har Sven även varit noggrann korrekturläsare för Katedralakademiens foldrar. Svens känsla för det svenska språket och personliga engagemang har varit inspirerande.

Tack Sven!

I samband med Katedralakademin på söndagarna serveras enkel förtäring från 12.30 (om förutsättningarna medger det). Frivillig gåva mottages tacksamt.

DEMOKRATIN 100 ÅR

VÄRDAR: SABINA KOIJ, DOMKYRKOLEKTOR, KRISTINA LJUNGGREN, DOMKYRKOAPLAN

Den 26 september 1921 var första gången både män och kvinnor i Sverige fick rösta i val till riksdagen. Demokrati är en skör sak och oerhört viktig att vårda och värna om vi ska kunna leva tillsammans i ett samhälle präglad frihet, öppenhet och respekt. Vi vill uppmärksamma att det är 100 år sedan Sverige blev en demokrati med allmän och lika rösträtt.

Det firar vi genom en helg fylld av ett program med bland annat Björn Wiman, kulturchef på Dagens Nyheter, politiska företrädare, kyrkliga representanter, medarbetare i Storkyrkan, visning av Storkyrkan med temat ”Starka kvinnor som har format Storkyrkans historia” och orgelmusik med musik av med kvinnliga kompositörer. Mer information kommer på www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se

● **DATUM:** Lördag 25 september – söndag 26 september

● **PLATS:** Storkyrkan och Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

*Människans förmåga att skapa rättvisa gör demokrati möjlig,
men människans tendens att skapa orättvisa gör demokrati nödvändig.*

REINHOLD NIEBUHR

TACK, KERSTIN KYHLBERG ENGVALL!

Kerstin Kyhlberg Engvall kom in på kansliet 2016 för att hjälpa till några månader innan ny tjänsteinnehavare skulle tillträda. Efter samtal med kyrkorådets ordförande och domprosten gick Kerstin hem som tillsvidareanställd administrativ samordnare. En titulatur vi fann relevant just då i församlingen. Med Kerstins långa erfarenhet i Svenska kyrkan och till kyrkan knutna sammanhang som Verbum och Sensus, både som anställd, chef och förtroendevald, har hon bidragit till församlingen utöver det vanliga. Genom Kerstins bidrag har församlingen kunnat bedriva ett

högkvalitativt arbete vad gäller lärande, diakoni och musik i en dynamisk rörelse under hennes år här. Med fast hand har hon sett till att det varit en yttre ordning att vila i som befrämjat både styrning, ledning och medarbetarskap.

Tack Kerstin!

EXISTENS OCH LÄRANDE

Är Sverige världen mest sekulära
eller mest kristna land?

Allt ont är kvinnans fel.

Om begreppet Satan och dess framväxt.

Ignatianska andliga övningar – 1 Moseboken.

Andlig fikapaus.

Heaven in ordinary.

Kierkegaards existentiella filosofi:
om livsmening och djup mening.

Skrivkurs om kristen tro:

kan orden leda oss till det heliga?

Bokhöst.

Teater: ett spel om döden.

VÅRA BÖCKER

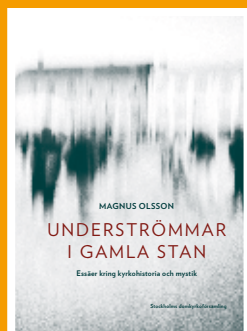
Underströmmar i Gamla stan

Av Magnus Olsson

I femton kyrkohistoriska essäer får läsaren möta lykttändaren Carl Flodberg, pigan Clara Erlandsson, Carl Henrik Bergman, Sophie Ljungman och Mathilda Rogberg i Sophies salong, läroverksadjunkten Theodor Mazer som "älskade smutsen på Stockholms gator", pastor primarius Fredrik Fehr som aldrig sover. Vad släpade katten in på Riddarhuset? Och vem spelade pingis i Storkyrkan?

Om relationer, gnistrande ljus, empati, kreativitet och utövad tro. Navet är Storkyrkan och strömmande vatten.

BOKEN FINNS TILL FÖRSÄLJNING I STORKYRKAN OCH KATOLSK BOKHANDEL

Nöd, utsatthet och filantropi

Nöd, filantropi, socialtjänst – undflyende ord om vilka många av oss har en uppfattning, men egentligen ganska lite kunskap. Här görs en tidsresa i »Fattig-Stockholm«. Under långa tider var nödställda tvungna att förlita sig på allmosor för sin överlevnad. I spåren av 1700-talets pietistiska rörelse och 1800-talets väckelserörelser växte en vilja fram att donera medel för sämre lottade stadsbor. Stockholms domkyrkoförsamlingen förvaltar än idag donationer för ändamålet att ge bidrag till behövande. Stiftelserna har, såväl förr som i modern tid, hjälpt till att underlätta livet för människor.

I den här boken uppmärksammas de donatorer som skänkt medel. Följ historien bakom domkyrkoförsamlingens stiftelser, liksom den om Stockholms fattigvård – de är intimt sammanknutna. Här återges också bakgrunden till stiftelsen som organisationsform.

MEDVERKANDE SKRIBENTER: Eva Carlsson Werle (red.), kultur- och religionshistoriker Marie Tullgren, kyrkorådsledamot samt ledamot i församlingens stiftelseutskott Hans Ulfvebrand, domprost (2013–2020) Brita Löfgren Lewin, skattejurist SEB Stiftelser

BOKEN FINNS TILL FÖRSÄLJNING I STORKYRKAN

NÄTBASERADE FÖREDRAG

ÄR SVERIGE VÄRLDEN MEST SEKULÄRA ELLER MEST KRISTNA LAND?

Vi hör hela tiden att Sverige skulle vara världens mest sekulariserade land. Stämmer det verkligen och vad betyder det i så fall? Att Sverige består av ateister? Att hänsynslöshet och terror utbreder sig? Att dopfrekvensen sjunker? Ulf Lindgren undersöker i fem korta filmer vad sekulär kan tänkas betyda och inte betyda, om Jesus själv kanske var sekulär och vilken roll Martin Luther spelar i denna diskussion.

Föreläsare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan.

6 september	Kan man tänka sekulärt och agera kristet, samtidigt?
9 september	Finns det sekulära redan i bibeln eller uppfinner Luther den sekulära kyrkan?
13 september	Skapas det sekulära samhället först när religionsfrihet införs?
16 september	Vad innebär begreppet sekulär idag i olika europeiska länder?
20 september	Är den sekuläre svensken år 2021 mer kristen än någonsin?

Filmerna läggs upp på www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se kring lunchtid respektive dag.

.....
● **DATUM:** 6–20 september (se ovan) ● **WEBB:** www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se
.....

ALLT ONT ÄR KVINNANS FEL. OM BEGREPPE T SATAN OCH DESS FRAMVÄXT

Tanken på den Onde, på Satan eller Djävulen, har en fascinerande historia. Genom att olika bibelberättelser kombineras växer bilden av Satan långsamt fram. Då blandas kvinnan, smink, läkemedel och sex samman till en veritabel häxbrygd som sedan kommer att hemsöka Europa under århundranden.

Föreläsare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan.

I fem korta filmer undersöker Ulf Lindgren hur begreppet Satan växte fram och hur detta påverkade bilden av Gud.

4 oktober	Två årtal tvingar fram föreställningen om Satan.
7 oktober	Är Satan Guds motståndare eller Guds spion?
11 oktober	Varför får Eva och läkande örter skulden när änglarna faller?
14 oktober	Kan människan eller Gud krossa Satan?
18 oktober	Är Satan ett hav, en ängel, en notarie, en demon eller en egenskap?

Filmerna läggs upp på www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se kring lunchtid respektive dag.

.....
● **DATUM:** 4–18 oktober (se ovan) ● **WEBB:** www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se
.....

KONTEMPLATION: ANDLIG FÖRDJUPNING

IGNATIANSKA ANDLIGA ÖVNINGAR – 1 MOSEBOKEN

Under hösten kommer de Andliga övningarna att fortsätta på www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se. Varje onsdag med start den 1 september läggs en ny övning upp. Under hösten kommer alla femton övningar att ta sin utgångspunkt i texter från 1 Moseboken. När din tid tillåter det kan du under en timme gå in i tystnaden och samtala med Gud. Höstterminens sista övning läggs ut den 15 december. Ingen föranmälan. Under fliken Arkiv finner du på hemsidan en kortare film där Ulf Lindgren berättar om Ignatius av Loyola och hans 500 år gamla övningar. Där ges råd och stöd för hur du sitter tyst under en timme, går in i bibeltexten med hjälp av frågor och samtalar med Gud; med målet att dina livsfrågor ska möta Guds viskande svar. Här krävs inga förkunskaper, inte mer än förmågan att sitta still i en timme och en längtan efter en stunds samvaro med Gud.

Ledare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan.

-
- **DATUM:** Onsdagar 1 september – 15 december
 - **WEBB:** www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se
-

ANDLIG FIKAP AUS

Vi svenskar har lärt oss vikten av att stanna upp två gånger om dagen och hämta andan. Vi kallar det för fikapaus. Då tar vi hand om våra kroppar. Men också våra själar behöver tas om hand. I 1500 har man i kloster skapat en form för detta som kallas Tidegården då man sju gånger om dagen under en kort stund samlas och läser texter från Psaltaren. Varje onsdag (1/9 – 1/12) inbjuds du att under tio minuter ta en andlig paus och fira digital Vesper i Storkyrkan. Vi möts på Zoom kl 16.00. Några psaltarpsalmer, tystnad och en kort bön. En stund för eftertanke, insikt om att vi lever här och nu men också är en del av något bortom tid och rum. Länken till zoom finns på www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se under Andlig fikapaus. Vill du ha en påminnelse varje onsdag, anmäl dig till ulf.lindgren@svenskakyrkan.se. Du deltar en gång, varje gång eller ibland.

Ledare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan.

-
- **DATUM:** Onsdagar 1 september – 1 december
 - **TID:** 16.00
 - **WEBB:** via Zoom
-

HEAVEN IN ORDINARY: AUTUMN 2021

Exploring the spirituality of everyday things in the light of the Bible, tradition, and the way we live our lives now. All the sessions are in English. Four open conversations, led by Nick Howe, priest of the English Church.

-
- **DATES:** Mondays 4th – 25th October
 - **TIME:** 18.00–19.30
 - **PLACE:** Storkyrkan, Stockholm Cathedral
-

KIERKEGAARDS EXISTENTIELLA FILOSOFI: OM LIVSMENING OCH DJUP MENING

Hur är det att vara människa? Vad bör jag göra med mitt liv? Det här är några av de frågor som den danske filosofen Kierkegaard ställde sig för snart 200 år sedan. Många söker idag efter en mer meningsfull tillvaro men vet inte riktigt hur. Kierkegaard har i sina böcker beskrivit viktiga förutsättningar för att kunna uppleva meningsfullhet. I den här kursen presenteras grundragen i Kierkegaards existentiella filosofi, med särskilt fokus på hans innerlighetsteori. Genom samtal fördjupar vi oss i hur hans tankar kan hjälpa oss i vår strävan efter livsmening och välbefinnande.

Ledare: Ted Harris, TD, FTO.

● **DATUM:** Varannan tisdag fr o m 14 september ● **TID:** 18.00–20.30
● **PLATS:** Själagårdsgatan 13, Gamla stan ● **ANMÄLAN:** edward.harris@svenskakyrkan.se

Kursplan

14 september	En kultur i förändring	26 oktober	Det etiska stadiet
28 september	Innerlighetsteori	9 november	Det religiösa stadiet
12 oktober	Det estetiska stadiet	23 november	Kierkegaards arv

SKRIVKURS OM KRISTEN TRO: KAN ORDEN LEDA OSS TILL DET HELIGA?

Kristen tro är något som ständigt är i rörelse. Jag tror inte på samma sätt idag som igår, barnets tro övergår i den vuxnes tro. När livet drabbar oss går tron ibland sönder, ibland växer den tvärtom och får ny form och funktion.

I ett samarbete mellan Stockholms Pilgrimscentrum i Tyresö församling och domkyrkoförsamlingen inbjuds du att formulera dig kring tro i skrift. Kan orden leda oss till det heliga? Du får uppgifter och skriver på egen hand hemma. Sedan möts vi fyra gånger i höst på zoom. Vi läser upp delar av det vi skrivit och samtalar om tro och trons föränderlighet. Mellan träffarna på zoom får du enskild återkoppling via mail från en av oss präster: Susanne Forsström Fäldt och Ulf Lindgren.

Förutsättningar: dator med internetuppkoppling, vana att uttrycka dig i skrift och en längtan efter att undersöka vad kristen tro kan tänkas innebära för dig och andra idag.

● **DATUM** 8 september, 6 oktober, 3 november och 1 december. ● **TID:** 19.30–21.00
● **WEBB:** via Zoom. ● **ANMÄLAN:** ulf.lindgren@svenskakyrkan.se senast 5 september

BOKHÖST

Under hösten fortsätter våra boksamtal med den alldeles nyutkomna litteraturens författare. Boksamtalen sker i samarbete med Gamla stans bokhandel (www.gamlastansbokhandel.se) där man också bokar biljetter.

Värd: Kristina Ljunggren, domkyrkokaplan.

● **DATUM:** informationen kommer senare ● **TID:** 18.00

● **PLATS:** Storkyrkan ● **BILJETTBOOKNING:** Gamla stans bokhandel, 08-545 688 67

TEATER: ETT SPEL OM DÖDEN

Ett antal skådespelare möts för att diskutera och grubbla kring den ofrånkomliga, skrämmande och befriande döden.

● **DATUM OCH TID:** 28 oktober 19.00, 29 oktober 19.00, 30 oktober 16.00 och 18.00

● **PLATS:** Storkyrkan

Är det jul snart?

Minns ni när fjärrkontrollen gjorde sitt insteg i våra liv? Plötsligt en dag kunde vi sitta kvar i soffan och bejaka vår otålighet att finna bästa TV-programmet bara genom att trycka på en tingest med ett antal knappar. Tidningen *Röster i Radio TV* gick i graven eftersom vi inte längre behövde läsa oss till vad som erbjöds på TV eller resa oss upp ur soffan och trycka på själva TV apparaten.

Idag lever vi i ett annat kommunikations- och mediasamhälle där papperstidningsprenumeranterna stadigt minskar medan våra mobiltelefoner och datorers klickande verksamhet ständigt ökar. Tänker på det lilla barnets otålighet. När är vi framme? Är det jul snart? När är sen? Visst, det finns en medfödd otålighet, men frågan är om den ska gödas? För i takt med det ökade tempot ropar man efter det motsatta.; meditation, yoga, skogsliv, klostervistelser, mindfulness, slow food, bara-vara. Ofta slår det mig hur jäktade besökare stannar till och sedan rör sig långsamt och med ett lugnare ansiktsuttryck när de kommer in i kyrkan. Här behöver du inte klicka för maximal upplevelse. Under valven finns många århundradens tankar av hopp, förtvivlan, skratt och gråt samlade. Kanske kan dina otåligheter släppa en stund, om du ger dig tid och lyssnar också till dina egna valvs ekon.

Kristina Ljunggren, domkyrkokaplan

KALENDARIVM

SEPTEMBER

1, 8, 15, 22, 29	Ignatianska andliga övningar (<i>Digitalt</i>)	SID 16
1, 8, 15, 22, 29	Andlig fikapaus (<i>Digitalt</i>)	SID 16
5	Filosofisk resonans: Den mänskliga naturen I (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 10
6, 9, 13, 16, 20	Är Sverige världen mest sekulära eller mest kristna land? (<i>Digitalt</i>)	SID 15
12	Ett samtal inför kyrkovalet 2021: Vem bestämmer i kyrkan? (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 7
25, 26	Demokratin 100 år (<i>Storkyrkan och Storkyrkosalen</i>)	SID 12

OKTOBER

3	Filosofisk resonans: Den mänskliga naturen II (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 10
4, 7, 11, 14, 18	Allt ont är kvinnans fel. Om begreppet Satan och dess framväxt (<i>Digitalt</i>)	SID 15
4, 11, 18, 25	Heaven in ordinary:(<i>Storkyrkan</i>)	SID 18
6, 13, 20, 27	Ignatianska andliga övningar (<i>Digitalt</i>)	SID 16
6, 13, 20, 27	Andlig fikapaus (<i>Digitalt</i>)	SID 16
10	Från stor stad till storstad: Stockholms stift igår och idag (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 8
24	Filosofisk och teologisk analys: Gud, ondskan och hoppet – om tron och viljans frihet! (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 9
28, 29, 30	Teater: Ett spel om döden (<i>Storkyrkan</i>)	SID 18

NOVEMBER

3, 10, 17, 24	Ignatianska andliga övningar (<i>Digitalt</i>)	SID 16
3, 10, 17, 24	Andlig fikapaus (<i>Digitalt</i>)	SID 16
14	Om att vara verkligt närvarande (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 11
21	Filosofisk och teologisk analys: Franciskus för vår tid. Ett kontemplativt liv (<i>Storkyrkosalen</i>)	SID 9

DECEMBER

1	Andlig fikapaus (<i>Digitalt</i>)	SID 16
1, 8, 15	Ignatianska andliga övningar (<i>Digitalt</i>)	SID 16

*Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra,
mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden.*

År 2000 skildes Svenska kyrkan från svenska staten. Sedan dess ansvarar Svenska kyrkan själv för kyrkovalet, som äger rum vart fjärde år. Söndagen den 19 september 2021 är det val i Svenska kyrkan igen. I kyrkovalet röstar medlemmarna om vilka som ska vara med och bestämma i Svenska kyrkan de kommande fyra åren.

Ansvarstagande delaktighet

Alltsedan kristendomen kom till Sverige har människor samlats i församlingarna till gudstjänst, rådslag och beslut om gemensamma angelägenheter. Detta är grunden för vår demokratiska folkkyrka.

Ur Kyrkoordningen som är Svenska kyrkans grundläggande regelverk

Det innebär att alla medlemmar har möjlighet att göra sin röst hörd och utöva inflytande. Framför allt när det gäller den egna församlingen men också mer övergripande i stiftet och i frågor som gäller hela kyrkan.

Inflytandet kanaliseras främst genom det vi kallar representativ demokrati, det vill säga att vi röstar fram personer som får representera oss i olika demokratiska organ. Det gäller kyrkoråd, kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte. Var och en väljer då personer och grupperingar som tänker i likartade banor som oss själva och som vi har förtroende för.

Vill vi vara med och påverka är det därför så viktigt att vi genom att rösta ger personer mandat att företräda oss. För alla som ser den öppna kyrkan och dess verksamhet som en omistlig del av samhällslivet är det kommande kyrkovalet ett sätt att manifesteras sin ansvarstagande delaktighet.

Beth von Schreeb,
ordförande i Stockholms domkyrkoförsamlings kyrkoråd

